

Noorwegen (9/9'94 - 31/9'94)

reisverslag door Rudi Delvaux

Vrijdag 9 september

Na een nachtje op stap geweest te zijn, vertrok ik, samen met mijn kameraden naar ons reisdoel, Noorwegen. De eerste uren van de rit heb ik alleen maar geslapen, terwijl Luc het stuur stevig in zijn handen hield. Een paar uur vooraleer we Hamburg zouden bereiken, werd ik wakker. Rond 12.00 kwamen we in Hamburg aan. Zoals je weet hadden we nog een vierde passagier bij, nl. Talukdar de Bangladesher. Hij heeft familie in Hamburg en we konden daar blijven eten. We hadden voor dit middagmaal maar 1 uur uitgetrokken, maar met die buitenlanders weet je nooit. Na 2 uur hadden we uiteindelijk gegeten. Gelukkig was het maal goed. Rond 2 uur stapten we terug in de auto, voor de volgende uren rijden. Nu pakte Gust het stuur over en na een 5-tal uren rijden kwamen we in Hirtshals aan. We zochten een plek waar we onze tent konden zetten. We aten die avond onze smosjes op en plaagden Talukdar met zijn slaapzak. Het is de eerste keer voor hem dat hij in een slaapzak en in een tent bleef slapen. We dronken ook nog een beetje Martini en kropen er dan in.

Zaterdag 10 september

Om 8.30 uur stonden we op. We aten een eenvoudig maal en reden naar de overzet (Color Line). Om 10.00 uur waren we op zee. Om de tijd op de boot te doden lazen we een beetje in de Knack, hebben we gezond op het zonnedeck, onze smoskes opgegeten en wat rondegewandeld op de boot. Na een lange tocht kwamen we rond 18.30 uur te Oslo aan. De broer van Talukdar stond ons op te wachten en begeleidde ons naar zijn appartement. We hebben daarna nog een wandelingetje gemaakt in het befaamde park, maar door het slechte weer waren we snel terug. Na het avondeten, dat meer dan genoeg was, kropen we in onze slaapzak. We mochten in de woonkamer liggen en het kostte ons niets.

Zondag 11 september

De volgende morgen bedankten we onze gastheer en trokken we Oslo in. Het enige interessante was het vikingmuseum, waar we via een overzetbootje geraakten, en het park dat we nu onder een blauwe hemel konden waarnemen. Het bootje kostte wel 48 NOK voor ons drie. Voordien zochten we nog naar het DNT-kantoor, dat uiteindelijk op zondag gesloten was. We bezochten ook nog even het park en dat in iets beter omstandigheden, de zon scheen zelfs. Om halfvijf vertrokken we richting Femundsmarka NP. Na een paar uur rijden besloten we een plaats te zoeken om de nacht door te brengen. We vonden een meer waar we onze tent opsloegen. Die avond voelde ik me niet goed en kroop vroeg in mijn bed. Ik heb zelfs niets gegeten.

Maandag 12 september

Om 7.30 uur stonden we op. We openden onze tent en tot onze verbazing zagen we geen steek. Een dikke mist hing over het meer. Het was ook vrij koud en gauw trokken we onze kleren aan. Ik stapte als eerste uit de tent en deed eerst de afwas, die de dag voordien eigenlijk moest gebeuren. Ik bakte voor mijn vrienden een lekker ommeletje met champignons en tomaat. Luc deed daarna de afwas in het meer. Vooraleer met de auto te vertrekken, laadden we alles uit om ons gerief voor de tocht

van het ander gerief te scheiden. Tijdens deze zware opgave reed er een colonne legervoertuigen voorbij. Het was een hels lawaai en sommigen claxonnerden naar ons. Dan was de rugzak klaar om mee te nemen. Rond 9.30 reden we richting Elga. De mist trok op en een stralende zon scheen ons in de ogen. Dan zagen we pas hoe mooi de natuur hier was. Het was hier heuvelachtig, maar de dennebossen en heide waren overweldigend. In Trysil stopten we om inkopen te doen. We stapten uit de auto en voelden de koude tegen ons lijf. De mist was terug opgekomen, of was het dat we steeds stegen? Van dan af gingen Luc en Gust op zoek naar een muts en handschoenen. Na het nodige eten gekocht te hebben vervolgden we onze weg. Op de weg langs het Femundsmeer zagen we voor de eerste keer rendieren in het wild. We hebben snel wat foto's van die knappe beesten getrokken. Nadien hebben we nog veel van dergelijke beesten gezien. Uiteindelijk kwamen we aan te Elga. We zochten daar naar een toeristenbureau, maar tevergeefs. Aan de aanlegsteiger van de Femund II aten we ons middagmaal. Nadien lieten we onze tent drogen en schreven we onze kaartjes. Ik heb er juist geteld 3 geschreven tegenover een 20-tal van Luc en Gust. Rond 15.00 uur reden we een klein stukje terug om onze auto op een parking te zetten waar langdurig parkeren toegestaan was. Voor 10 NOK per nacht kon je je auto laten staan. Een half uur later vertrokken we met onze rugzak voor het eerst door Noorwegen. We liepen om er in te komen langs een gewone verharde weg. Onze eerste bestemming is Svukuriset, een bediende hut van DNT. Langs een desolaat landschap met lage begroeiing arriveerden we rond 17.45 uur.

We stapten de hut binnen maar er kwam niemand opdagen, ook niet na een aantal keren bellen met het voorziene belletje. Na een lange tijd wachten in het zonnetje kwam er een vrouw aangestapt met een hoop lakens. Ze vroeg wat wij hier deden. Het was namelijk zo dat alle bediende hutten van DNT de tweede zondag van september sluiten. We zijn nu juist de maandag daarop hier aangekomen. Gelukkig was de eigenares van de hut er nog en liet ze ons toch nog eenmaal gebruik maken van de hut. Ons voorzien van eten was er niet meer bij, aangezien de boeken gesloten waren. We hebben aan haar ook alle informatie gevraagd wat we nodig zouden hebben. We kregen ook een sleutel die we voor de rest van de reis zouden kunnen gebruiken. Na een welkome douche maakten we ons avondeten klaar: Paella. 's Avonds hebben we onze drinkebus met Gin bovengehaald. Dit aangelengd met fruitsap was een lekkernij na deze spannende dag. Die avond planden we onze trip: we beslisten dat we de boot over het Femundmeer zouden nemen. Met andere woorden nog twee dagen stappen en een dag om de boot te nemen. We babbelden nog een beetje en rond 11 uur kropen we in onze slaapzak.

Dinsdag 13 september

Om 7.30 uur liep de wekker af en vijf minuten nadien waren we al uit ons bed. Zoals elke morgen zetten we koffie en aten we brood met toespis. Een uur later waren we al op weg richting Rovollen, een zelfbedieningshut in het midden van het NP. We werden nu ook voor het eerst geconfronteerd met de keien en rotsblokken, die het wandelen bemoeilijkten. Na een tijdje wandelen vonden we gemakkelijker ons evenwicht op het paadje. We volgden de DNT-route die aangeduid werd door een rode T. Langzaam aan stegen we en kwamen we af en toe ook een kudde rendieren tegen. Geleidelijk aan overschreden we de boomgrens en belandden we in een kaal landschap waar alleen rotsen en bergen waren. Na een tijdje wandelen hielden we een pauze. Wanneer we stil waren hoorden we in de verste verte niets, geen rijdende auto, geen brullende mensen, geen getsjilp van een vogeltje. Enkel het ruisen van de wind kon onze trommelvliezen strelen. We stegen tot ongeveer 970 meter waar we ook een splitsing tegenkwamen. We moesten de linkse weg nemen en na ongeveer 2 uur stappen sprak ik met Luc af dat we een lange pauze zouden nemen zodra we terug een boom zouden tegenkomen. Na een tijdje wandelen kwamen we uiteindelijk een eenzame boom tegen. Na 10 minuten pauze vertrokken we terug. Het was veel te koud om stil te zitten en met een bezweet lichaam is het gekkenwerk om niet beschut te zitten. Aangekomen aan een splitsing hielden we terug halt. Het was ondertussen 12 uur geworden, dus tijd om ons lunchpakket

te verorberen. We maakten ook een lekker soepje klaar om het warm te krijgen. Gust deed nog even de afwas in een vennetje.

We trokken verder door het desolate landschap. Stilletjes aan daalden we af en kwamen we terug in het groen. Dennebomen stonden wijd uiteen en daartussen schitterde een lichtgroen mos, dat ik nog nooit had gezien. Dan daalden we sneller af en hoorden we in de verte een rivier kolken. Na de rivier door middel van een brug te hebben overgestoken, liepen we verkeerd. In plaats van de rode T's te volgen, keken we naar de omgeving, de natuur. Na een tijdje zoeken vonden we het spoor terug. Rond 15 uur kwamen we aan een splitsing waar volgens de kaart de hut Rovollen moest staan. Eerst dachten we dat we er nog niet waren, maar gelukkig na een paar honderd meter wandelen zagen we de hut. We openden de hut met de sleutel die we de vorige dag hadden gekregen. Tot onze verbazing was de hut *pico bello* in orde. We installeerden ons en hebben daarna nog even de omgeving verkend. Niet ver van de hut stroomde een grote rivier "Revlingaa". We hebben daar wat foto's genomen en ik heb een stukje verslag bijgeschreven. Luc heeft terwijl de hut getekend. De hut was goed voorzien van kookgerief en proviand. We maakten die avond voor onszelf een lekker maal klaar. We staken de handen uit de mouwen, vooral Luc, en uiteindelijk verscheen er op mijn bord macaroni-bolognese met een lekkere kaassaus. Er even bij vertellen dat de kaassaus gemaakt was van een klomp kaas, melk, kruiden en verdikt met aardappelpuree. Ons hoofdgerecht werd voorafgegaan met een lekker soepje en als dessert was er een fruitslaatje. Het enige nadeel aan dat kokkerellen was de afwas natuurlijk. Die avond hebben we nog een gezellig kaartspel gespeeld bij kaarslicht. Water en elektriciteit is niet voorzien in de hutten. De Gin-orange mocht natuurlijk niet ontbreken. Moe maar voldaan legden we ons neer in bed rond 10.30 uur.

Woensdag 14 september

Zoals gewoonlijk stonden we op om halfacht. We aten en maakten de hut proper. Rond negen uur vertrokken we gepakt en gezakt naar Langen. We wisten op voorhand dat het een lange tocht ging worden, daar er geen andere mogelijkheid was.

Het pad was ongelooflijk knap en daarbij scheen de zon onophoudelijk zodat de omgeving uitnodigend was om te fotograferen. Het eerste deel van de wandeling was door het bos. We moesten het dal van de rivier uit en naarmate we stegen, werd de begroeiing lager. Verder trekkend over de rotsen en stenen kwamen we aan een splitsing. Na de juiste kant op te gaan stopten we iets verderop langs de kant van het pad waar we ons lunchpakket opaten. We zaten verscholen tussen de rotsen en een paar meter van ons vandaan kabbelde een rustig riviertje. Na een half uur waren we al terug op weg. Nu moesten we goed opletten. Binnen een paar kilometer moesten we van de gemarkeerde route af. Een padje zou ons volgens de kaart naar Nordvik leiden. Inderdaad, na een klein stukje stappen vonden we het weggetje. Gelukkig voor ons moesten we van de weg af, want de gemarkeerde weg ging over de rivier. Daarbij was er geen brug voorzien maar wel touwen. Met dit grote voordeel probeerden we het paadje te volgen. Na een uurtje stappen vonden we het pad niet meer. We volgden een klein riviertje dat zou uitkomen op een meer. Van daar uit konden we ons terug oriënteren en vonden we het kleine paadje weer. Dit verliep niet van een leien dakje. We moesten door moerassig gebied, maar gelukkig hebben we onze voeten droog kunnen houden. Deze middag zal ik niet gauw vergeten. Het landschap werd sterk geaccentueerd door het goede weer en doet je denken aan Buddy Longway-strips. Spijtig genoeg hebben we geen bevers en elanden gezien daar deze beesten zeer schuw zijn. Zelfs beren lopen hier rond en die zijn we gelukkig ook niet tegengekomen.

Rond vijf uur kwamen we in Nordvik aan. Het dorpje bedroeg slechts een viertal huizen die niet bewoond leken. De ligging was aan het Femundmeer, wat een prachtig zicht was. Hier aangekomen moesten we nog een heel stuk verder. Tegenover de middag was dit stuk ietswat saaier, mede door ons vermoeide lichaam. We stapten als een automatische machine naar ons einddoel, Langen. Daar aangekomen zagen we kleine hutjes staan en iets verderop een hotel. We stapten het hotel

binnen om informatie te vragen. De hutjes hoorden bij het hotel en we huurden het goedkoopste (170 NOK/3man). Na een goede douche in het hotel vroegen we nog een beetje informatie aan de hoteluitbater. Daar kwamen we tot de vaststelling dat er op donderdag geen boot naar Elga vaart. We hadden het foldertje verkeerd vertaald. "Thirstag" in het Noors wil niet zeggen donderdag, maar dinsdag. Er rees dan wel een klein probleempje op. We hadden natuurlijk niet genoeg eten voorzien, maar gelukkig konden we van de hoteluitbater wat brood, kaas, melk, eieren en konfi-tuur kopen. Daarna gingen we naar ons knus, gezellig hutje, dat je moest openen met een enorme sleutel (wel 20 cm lang).

's Avonds aten we spaghetti met een overheerlijke dubbele portie saus. De korte avond vulden we met een gezellige babbel, en dat maar met 10 cl wortegemse.Donderdag 15 september

Na de vorige lange dag besloten we vandaag uit te slapen. We wisten trouwens nog niet goed wat we zouden doen, daar we nog geen boot konden nemen. Na ons ochtendmaal besloten we een klein dagtochtje te doen in de onmiddellijke omgeving. We volgden een DNT-padje westwaarts tot we uiteindelijk aan een rivier zouden uitkomen. Na een aantal uren stappen dachten we dat we de rivier hoorden. Met volle moed trokken we verder. Uiteindelijk kwamen we aan een meer uit. Daar hebben we wat foto's getrokken en gerust. Het was al een flink stuk in de namiddag en we besloten dan terug te keren. We hadden daarbij ook geen eten bij. De rivier hebben we niet kunnen bereiken, maar de wandeling was prachtig genoeg. Het wandelen was ook gemakkelijk, daar we onze rugzak in de hut hadden achtergelaten. Rond vijf uur waren we terug en aten we een boterham. Daarbij legde ik mij op het bed en heb mijn verslag wat bijgeschreven. Luc en Gust hebben nog een kleine wandeling gemaakt naar het meer en hebben ook de veerboot Femund II zien liggen.

Vrijdag 16 september

Triing, de wekker loopt af en dat al om 7 uur. We aten een boterhammetje, ruimden onze rommel op en maakten de rugzak klaar. Om 7.45 uur stonden we paraat. We gaven de sleutel terug en in een normaal tempo begaven we ons naar het Femundmeer. Er waren twee verschillende routes, één liep over de bergkam, de andere over de verharde weg. Luc en ik pakten de eerste, Gust de tweede. Na een klein uurtje arriveerden we aan de Femund II, de boot die ons terug zou brengen naar Elga. Daar aangekomen, was er nog geen beweging te zien. Gelukkig arriveerde de schip-per een paar minuten voor het vertrek. We scheepten in en legden onze regenjassen te drogen. Jawel, het regende maar niet al te hard, op de toppen van de bergen had het zelfs gesneeuwd. Om 9.15 uur vertrok de boot, een kwartier te laat weliswaar. We zetten ons comfortabel in de zetels en genoten van het zicht. Verwarming was er niet zodat we het een beetje koud kregen. Een half uurtje later kwam de schipper rond met koffie en een koekje. Spijtig genoeg was de koffie veel te straf en kostte het ons ook nog 10 NOK per bekertje. Na een drietal uren varen kwamen aan te Elga. We stapten dadelijk naar de auto en reden richting het volgende Nationale Park, Jotunheimen. Een uurtje later stopten we : een kudde rendieren liep over de hoofdweg. Het was ondertussen al middag geworden en onze magen riepen om hulp. We parkeerden ons langs de kant van de weg met een mooi uitzicht op een meer. In een druilige regen maakten we cous-cous klaar. Snel waren we weer op weg. In het dorpje "Koppang" deden we nog wat inkopen en iets er voorbij reden we een tolgeweg op. "Vinjeveien" kostte ons 45 NOK. Na een stukje rijden parkeerden we ons weer aan de kant van de weg. Een pijltje duidde aan dat er een paar honderd meter verderop een waterval was. Wij er te voet heen. De waterval was zeer knap, maar het was zeer moeilijk te fotograferen door al het groen errond. We maakten tijdens dit tochtje voor het eerst kennis met de sneeuw. Langs een andere weg keerden we terug naar de auto. Ik had mijn Palladiums aan en heb ze gelukkig droog kunnen houden.

We stapten de auto weer in en stegen maar verder, de sneeuwlaag werd maar dikker en dikker. Uiteindelijk geraakten we niet meer verder. Luc had niet voorzien dat we veel sneeuw konden

tegenkomen, zodoende had hij ook geen sneeuwkettingen bij. De top was niet ver meer en we besloten om met man en macht de auto er op te krijgen. Eerst probeerden we met twee de auto de helling op te duwen. We slaagden er in de auto toch een twintigtal meter verder te krijgen, maar dan zaten we terug vast. Hier was de helling iets steiler en we kregen de auto niet meer verder. We namen onze gamellen in de hand en schraapten de sneeuw weg zodat de auto een beetje grip zou krijgen. Dit lukte niet erg goed. De auto slipte de sneeuw in en dan zaten we natuurlijk weer vast. Bij de volgende stap maakten we gebruik van een lang touw. We legden die onder de voorste banden zodat we meer grip zouden krijgen. Het ging wel, maar altijd voor een kleine meter. De auto slipt evan de touw af. Ondertussen waren we al meer dan een half uur aan het proberen. Als laatste stap maakten we gebruik van takken en het touw die we onder de banden staken. Uiteindelijk bereikten we de top. Het grappige komt nu. Boven aangekomen kwamen we tot de vaststelling dat er niemand nog verder was gereden. Er waren nog geen stokken gezet, zodoende konden we de weg ook niet zien. Na al onze moeite moesten we toch heel de weg terugkeren. Luc moest daarbij een heel stuk achteruit de weg af, daar er geen mogelijkheid was om te keren. We vervolgden onzweg via de hoofdbaan. Het zicht vanop het hoogplateau op de "Friisveien" was wonderbaarlijk knap, zeker met al die sneeuw. Voor Ringebu zochten we een slaappleats. We vonden iets langs de weg en in de verte hoorden we een waterval. Het was ondertussen donker geworden en we maakten ons avondeten klaar. Als afsluiter van de avond kraakten we de fles gekochte Wortegemse.

Zaterdag 17 september

Om 7.30 uur liep onze wekker weer af. Luc had het gehoord, maar draaide zich nog een keer om. We waren iets later uit ons bed, maar dat kon geen kwaad. Na de ochtendmaaltijd vertrokken we rond 9.00 naar Jotunheimen. In het begin van de weg reden we iets verkeerd, maar al vlug vonden we de juiste weg. Iets verder kwamen we in Ringebu aan en van daaruit vonden we de weg terug. We volgden de grote wegen om snel op onze bestemming te geraken. Onderweg stopten we nog een keer om inkopen te doen en om informatie te vragen. We vervolgden onze weg langs de tolweg "Goldhoppigenvegen" die ons naar Juvashytta zou leiden. We wisten dat je van daaruit gletsjertochten kon meemaken en hoopvol stegen we. De weg was zeer steil en Luc moest regelmatig naar zijn eerste versnelling terugschakelen. Sneeuw liet niet lang op zich wachten, maar gelukkig werd de weg goed vrijgehouden. Na een goed uur rijden arriveerden we in Juvashytta. Daar kregen we dan te horen dat er op dit moment geen tochten werden georganiseerd daar er te weinig vraag naar was. Men vertelde ons wel dat je vanuit Spiterstulen ook de Galdhoppigen kunt beklimmen. Gust deed eerst nog een telefoontje naar dat hotel om te vragen of er nog kamers vrij waren. Gelukkig wel en het hoefde zelfs nog niet duur te zijn. Na een tas warme koffie gedronken te hebben, keerden we een beetje ontevreden terug. In het zonnetje hebben we onderweg nog een boterhammetje gegeten. Na de ene tolweg helemaal terug gereden te hebben, moesten we direct daarna een andere tolweg nemen die een rivier volgde. Uiteindelijk arriveerden we in Spiterstulen. Het was ietwat betrokken en een ijzige wind blies tussen de bergen. Toen we uit de auto stapten maakten we dus kennis met de ijzige koude. We zaten op dat moment ook op ongeveer 1100 meter hoogte. In het hotel huurden we de goedkoopste kamer (100 NOK/man). De kamer stelde niet veel voor. De oppervlakte bedroeg niet meer dan 3 op 2 met daarin één stapelbed plus een gewoon bed plus een lavabo'tje. Koken in de kamer was verboden. We kregen wel al de accommodatie van het hotel erbij. Daarbij was ook inbegrepen het overdekte kleine zwembad en een sauna. Het was nog vroeg en we besloten eerst ons eens goed te verwennen (er was geen tijd meer om een wandeling te beginnen). We hebben dan het zwembad en de sauna voor ongeveer anderhalf uur gebruikt. Aan de overkant van de rivier stond een hut voor trekkers. Ze stond steeds ter beschikking en daar konden we dan ook koken. Daar we buiten het seizoen waren was heel de hut voor ons alleen.

We maakten die avond een stevige maaltijd klaar, wat inhield aardappelen met bloemkool en hamburger, voorafgegaan met een soepje uiteraard. Als dessert serveerden we onszelf nog een

fruitslaatje. Dat smaakte ongelooflijk goed na zo een week italiaanse kost.

's Avonds hebben we nog een pint gedronken in het hotel. Er was veel volk en heel wat ambiance. Ze vroegen ons om mee te doen, maar tussen al die ouderen onnozel doen, zagen we niet zitten. Omstreeks 23.00 uur zijn we in ons bed gekropen.

Zondag 8 september

Deze morgen stonden we om 7 uur op, wetend dat het vandaag een zware dag zou worden. Het was de bedoeling de Galdhoppigen, de hoogste top van Scandinavië, te beklimmen. We pakten ons goed in want het had die nacht stevig gevroren. We begonnen onze tocht met veel kleren aan. We hadden ook maar één rugzak bij met al ons gerief erin. Na een uurtje stappen, beseften we dat we ons vergist hadden. Wandelen met zoveel kleren aan is niet te doen. Al gauw liepen we enkel nog met een trui en T-shirt aan. Iets later stonden we in de volle zon en het zag er niet naar uit dat het weer zou veranderen. er was geen enkel wolkje te bespeuren. Als we dat geweten hadden, had ik nog een korte broek meegenomen. Het eerste deel was vrij steil en liep enkel over bevroren water en rotsen. Op dat stuk had ik nog twee berg-wandelaars ingehaald. Ik liep zonder rugzak, en wanneer ik aan de voet van verharde sneeuw arriveerde, wachtte ik mijn vrienden op. Ik zette mijn ongelooflijk goede zonnebril op en nam de rugzak van Luc over. Dan zetten we onze voeten in Charlie Chaplin-houding en begonnen de klim over de sneeuw. We stegen en stegen en in de verte zagen we de top, althans dat dachten we toch. Uiteindelijk bleek dat de vierde top de Galdhoppigen zou zijn. Ieder ging op zijn tempo de berg op. Ik liep voorop en had ondertussen die twee bergwandelaars terug ingehaald. Na drie uur en een kwartier stappen bereikte ik de top. Iets later arriveerde Luc en uiteindelijk ook Gust. Boven aangekomen trokken we al onze kleren aan, want door de ijzige wind en ons bezweet lichaam koelden we snel af. Door het prachtige weer hadden we een ongelooflijk uitzicht over het berglandschap dat niet te beschrijven valt. We zagen gletsjers, rotsen, pieken, sneeuw en dat kilometers en kilometers ver. We namen nog een aantal foto's en dan begon de terugtocht. We deden dat op ons gemakje en wanneer we een goede plaats vonden voor te eten, stopten we natuurlijk. Zittend op de rotsen passeerden er nog vrij veel mensen. Dat was wel raar, na een week bijna geen mensen op tochten gezien te hebben. We kwamen tijdens de afdaling nog een Duits koppel tegen. Ze vroegen ons of we de volgende dag een gletsjertocht zouden meedoen. Je moest met vijf zijn, en deze dag waren ze maar met twee. We stemden er mee in en vervolgden onze weg. De stukken over de sneeuw gingen soms zeer snel, daar we ons gewoon konden laten glijden, maar afdalen over de rotsen is geen lachertje. De knieën hadden het zwaar te verduren. Na 2.30 uur stappen stonden we terug in Spiterstulen. We hebben dan natuurlijk weer geprofiteerd van een sauna en hebben we weer in de hut gekookt. 's Avonds hebben we nog een klapje gedaan met het Duits koppel en dat in het engels weliswaar.

Maandag 19 september

Om 9.30 stonden we klaar aan het meetingpunt. Iets later kwamen Britta en Bernd, het Duits koppel er ook aan. De gids arriveerde ook en gaf ons direct uitleg. Het enige materiaal wat we nodig hadden, was een stel ijzers en een touw. Ieder van ons koos de ijzers uit en ik mocht daarbij de touw ook nog dragen. Iets later vertrokken we richting de gletsjer Svellnosbreen. Tegen de middag stonden we aan de voet van de gletsjer. Vooraleer aan de exploratie te beginnen aten we onze boterhammetjes op. Dan begon de lang verwachte tocht. We trokken de ijzers over onze schoenen en knoopten ons aan elkaar vast en dat met een bepaalde tussenlengte (ongeveer 3 m).

De tocht is eigenlijk moeilijk te beschrijven. Je loopt gespannen op glad ijs en de verschillende kleuren blauw maakten alles mysterieus. De groep was gelukkig klein (in de zomer doen ze deze

tocht met wel 40 man) en daarom maakte onze gids een uitzondering voor ons.

Hij probeerde een andere route uit, maar uiteindelijk moesten we toch terugkeren. Na veel geschuif, geklim en geklauter, liep onze tocht ten einde. We hebben wel genoeg herinneringen op dia vastgelegd. De terugtocht verliep op een rustig tempo. Luc en Gust liepen voorop met de gids, ik liep met het koppel achteraan en heb nog een goede babbel gedaan.

Die avond reden we nog naar Turtagro, een hotel waaruit veel wandelingen beginnen. Daar aangekomen kwamen we tot de vaststelling dat het er veel te duur was en reden we verder richting Ovre Ardal, waar we onze tent opsloegen.

Dinsdag 20 september

Na elk ochtendritueel reden we naar Ovre Ardal. We daalden af en zagen tijdens het rijden het begin van een fjord. Na zigzaggend verder te rijden kwamen we aan. Vooraleer verder te rijden deden we nag wat inkopen en probeerden we nog iets of wat nuttige informatie in te winnen, wat niet al te goed lukte. Dan reden we weer verder het Utladal in, tot we niet meer verder konden. Van hieruit begon onze tweedaagse tocht. We maakten onze rugzak klaar en vooraleer te vertrekken bezochten we de grote waterval, Hjellefossen, die vlakbij de parking stroomde. Dan vertrokken we rond 12 uur met volle moed voor een 7 uur durende wandeling. We volgden de rivier, de Uvla, stroomopwaarts. Het eerste stukje was een hel voor mij. Ik had mijn Combats aangetrokken, maar ik had veel last van mijn voet. Na een klein stukje gewandeld te hebben, kon ik het niet meer uithouden. Ik ben dan teruggelopen naar de auto en heb dan mijn Palladiums aangetrokken. Dat ging al een heel stuk beter. We vervolgden onze weg, rustig stijgend, langs een breed pad. Na een goed uur stappen, splitste de weg. Wij namen de rechtse kant en van daaruit begon het echte wandelen. We bevonden ons op ongeveer 200 m hoogte en op minder dan een kilometer moesten we op 700 m geraken. Na een tijdje afzien, geraakten we toch boven. Ieder deed dat op zijn eigen tempo, maar desondanks liep het zweet er toch goed af. Na deze zware klim stegen we geleidelijk tot we bovenaan de Vettisfossen kwamen. Dit is een waterval, waarvan de vrije val ongeveer 275 m bedraagt, de hoogste in Noorwegen beweerde men. Het was een indrukwekkend zicht. Na een tijdje verder wandelen kwamen we in Vetti aan. Het is een klein dorpje van een vijftal hutten, die niet echt bewoond zijn. Er was er zelfs eentje die we konden gebruiken om te overnachten (dat hebben we pas achteraf ontdekt). De tocht verliep door een knap landschap, langs de ene kant prachtige natuur in alle kleuren, aan de andere kant hoge besneeuwde bergen en gletsjers. We bleven nog altijd stijgen en spijtig genoeg steeg het weer zeer snel. Na verscheiden zware klimmen bereikten we een top op ongeveer 1400 m. Het was intussen al 5 uur geworden, en we moesten nog een flink stuk wandelen. Gelukkig was het van hieruit veel dalen, wat uiteraard veel sneller gaat.

Tegen 20.30 uur arriveerden we in Skogadalsboen, een DNT-hut. Het was al goed donker en hebben dan ook goed gebruik kunnen maken van onze zaklantaarns. Na deze vermoeiende dag hebben we nog goed gekookt. We hebben wortelpuree met worst klaargemaakt dat ons uiteraard goed smaakte. Die avond hebben we nog wat gebabbeld en onze volgende dag besproken. We besloten de zelfde weg terug te nemen dan de weg langs de andere oever, daar die veel langer en vermoeiender zou zijn. De beklimmingen zijn volgens de kaart nog zwaarder. Aangezien we nog wandelingen gepland hadden, kozen we dus voor het zekere. Woensdag 21 september

Na een welkome nachtrust, stonden we paraat om de terugtocht aan te vangen. De tocht ging een pak sneller aangezien we nu veel meer moesten afdalen. We hebben zelfs nog een extra wandeling naar de Vettisfossen gedaan, de onderkant wel te verstaan.

We zochten daarna een plaatsje om te overnachten. We vonden een camping waar we een hutje konden huren. We deden ook nog een wasje. De uitbater had speciaal voor ons het waskot open gemaakt, maar een stomme toerist had, terwijl we aan het eten waren het kot terug op slot gedaan. Gelukkig stond er een klein raampje open, waar ik juist door kon. We hebben die avond nog wat gepland en gedronken. Donderdag 22 september

Om 7.30 liep de wekker weer af. We ruimden alles op, aten wat en maakten onze rugzakken klaar voor 3 dagen. We stapten in de wagen en reden richting Haugastol. We moesten niet zo ver rijden, maar de weg was gevaarlijk glad daar het juist gesneeuwd had. We daalden daarna een stuk, zodat de weg weer beter berijdbaar werd. Onderweg stopten we toch eens een keer om een staafkerk te bezichtigen. Het was een kleine houten kerk in het midden van een dorp. Vlak ernaast werd een nieuwe kerk gebouwd. We hadden de pech dat er juist op dit moment een hoop toeristen in de kerk waren. We hebben onze weg dan maar vervolgd.

Aangekomen te Geilo deden we nog wat inkopen en hebben aan het station informatie gevraagd over de uren van de trein, Haugastol - Finse. Op weg naar het station hebben we langs de kant van de weg onze boterhammen opgegeten.

Om 15.26 namen we de trein naar Finse. Dit kostte voor ons drie 105 NOK. Na een half uur kwamen we aan. Vanuit de trein hadden we al gemerkt dat het weer ver van goed was. We merkten het nog meer wanneer we uit de trein stapten. Een ijskoude wind met lichte neerslag blies op ons gezicht. Het viel wel op dat wij de enige mensen waren die hier afstapten, er stapten daarentegen heel veel mensen op. Snel zochten we de de Finsehytta op, waar we de nacht zouden doorbrengen. Daar aangekomen kwamen we tot de vaststelling dat de hut gesloten was. Nochtans hadden we een paar dagen voordien gebeld of de hut open zou zijn, dat ze toen nog bevestigden. Er was niets aan te doen en we begaven ons terug naar het station. We hadden geluk, het was niet de eerste keer dat een toerist zich vergist had en het station voorziet zulks. Ze hebben voor de trekker een hutje beschikbaar te Finse en dat voor 100 NOK de man. Er was geen andere mogelijkheid, afgezien van een overnachting in het hotel, wat natuurlijk niet in ons budget lag. We wandelden weer door de koude en openden de hut. Het eerste wat ik deed was de houtkachel aansteken, wat wel even duurde. We hebben die avond nog lekker gekookt, wat inhield aardappelen met appelmoes en hamburger. We hebben nadien ons reisplan besproken en wat kleuren-wise gespeeld, terwijl het weer buiten slechter en slechter werd. Die nacht heeft het slechte weer niet opgehouden en dat merkten we wel wanneer we de volgende morgen opstonden.

Vrijdag 23 september

Rond halfacht stonden we weer op en maakten ons klaar voor de tocht. Eerst gingen we even langs het station om onze overnachting te betalen en de sleutel terug te geven. We kochten daar ook al een ticketje voor de terugreis vanuit Hallingskeid naar Haugastol. Met volle moed trokken we door de mist en regen naar de volgende hut, Rembesdalseter. Na ongeveer een uur stappen moesten we een rivier over, wat een beetje problemen gaf. Normaal gezien was er een brug over maar die was blijkbaar aan herstelling toe. Na even zoeken bereikten we de overkant. Niet lang daarna moesten we weer een rivier over en hier was de brug ook afgebroken. We begonnen ons af te vragen waarom. We geraakten er weer over en dan begonnen we te klimmen. Uiteindelijk kwamen we aan een ijsvlakte terecht en van hieruit vonden we ook geen T-aanduidingen meer. Luc had wel zijn vere kijker bij, maar door de mist zagen we toch niet ver genoeg. Na lange tijd zoeken, vonden we nog niets. De enige oplossing was een stuk terug gaan en de weg opnieuw zoeken. Via kaart en kompas zochten we een andere weg langsheen de ijsvlaktes. Na een paar uur stappen kwamen we in grote problemen. De ijsvlakte mondde uit in een groot meer, waar we ook moeilijk rond konden. We probeerden over het ijs maar na de eerste stappen voelden we dat het niet ging. We wijzigden ons plan en besloten naar het treinspoor te gaan die we in de verte konden zien (de mist was ondertussen opgetrokken). In plaats van naar de hut Rembesdalseter te gaan, gingen we rechtstreeks naar Hallingskeid. De weg langs de spoorlijn was vrij saai, en we waren blij dat we de hut bereikten. Er was wel een speciale sfeer rond de spoorlijn, het deed je denken aan taferelen uit de boeken van Simon van de rivier.

Voor de eerste keer waren we eens niet alleen in de hut, een aantal noren waren hier voor ons. Er was ook een meisje die voor vakantiewerk de hut onderhield. We maakten die avond lekkere rijst

klaar. We hebben ook nog eens gewiesd.

zaterdag 24 september

We stonden rond acht uur op. Die morgen hielden we ons wat bezig daar de trein pas om 12.45 vertrok. Luk heeft nog wat getekend, terwijl ik de omgeving nog even ben gaan bekijken. Gust heeft wat gelezen in boeken die in de hut lagen. Iets voor de middag kwamen er twee Duitsers terug die vroeg in de morgen vertrokken waren. Het weer was veel te slecht door regen en mist en waren al helemaal doorweekt. Ook zij konden niet over de ijsvlaktes, nochtans hadden we ze gewaarschuwd.

De Duitsers namen dan samen met ons de trein. Wij hebben maar voor twee betaald aangezien de loketbediende zich had vergist. Rond 13.45 kwamen we aan te Haugastol, waar het prachtig weer was. We laadden de auto in en reden dan richting prekestolen. Na wat rijden en af en toe stoppen om inkopen te doen of een pintje te drinken, zochten we tegen de avond een goede plek om ons tentje op te zetten. Aan de kant van de weg zetten we ons en maakten voor een keer eens een kampvuurtje. Het was niet zo gemakkelijk met het natte hout, maar wij als ervaren scouts, kregen het vuur er toch in. Het was een gezellige avond met lekkernijen en drank.Zondag 25 september

Die nacht had ieder van ons koud gehad. Dat was ook niet verwonderlijk daar we 's morgens tot de vaststelling kwamen dat het stevig gevroren had. Zowel de auto als de tent stond onder een laagje ijs. Snel kwamen we uit onze slaapzak en deden onze kleren aan. Direct daarna zetten we water op voor een lekkere warme tas koffie. Alhoewel de morgenzon scheen kregen we het niet direct warm. We zetten wel de tent in de zon zodanig dat het ijs zou smelten. Na een uurtje was er nog niets gebeurd. Luk kwam tot het idee om door middel van zijn handdoek het ijs van de tent te wrijven. Het lukte wonderbaarlijk goed. Na ons maal laadden we zo vlug mogelijk de natte tent en ons gerief in de auto en reden naar de prekestolen. Een uurtje later kwamen we aan een overzet, waar we een halfuurtje moesten wachten. Van die tijd maakten we gebruik om de tent te drogen. Dan reden we op de overzet en vaarden hoop en al een vijf minuutjes. Dan reden we verder en omstreeks 11.30 kwamen we aan de parking van waaruit de wandeling vertrok.

We aten ons middagmaal op en terwijl kwam er een meisje met een kind op haar arm voorbij. Ze vroeg of het hotel open was, maar dat wisten wij niet. Ze ging even kijken en vijf minuten later stond ze al terug bij ons. Wij waren zo vriendelijk om de kinderwagen met toebehoren in onze auto te steken, zodat ze ook de wandeling naar de prekestolen kon maken. Ze bond het kind vast op haar rug zoals ze dat in Africa doen. Ze vertrok vroeger dan ons.

Dan begon de trip voor ons. Ieder liep op zijn eigen tempo naar boven. Ondertussen waren we het bergwandelen gewoon geworden en ging deze wandeling verbaasd vlug. Op een klein uurtje bereikte ik de top, waar ze volgens de folders een tweetal uur voorschrijven. Al de mensen die ik voorbij stak keken maar raar. Luc had nog een klein rugzakje bij en arriveerde iets later (het rugzakje was van het meisje). Het uitzicht vanop de prekestolen was prachtig, maar de hoogte deed ons niet veel. We waren zulke hoogtes gewend daar we al in het hooggebergte geweest waren. Ik ging nog verder de berg op, wat de meeste toeristen niet meer deden, ze waren al moe van het kleine stukje tot hier. Het zicht op de preekstoel was grappig, met al die kleine mensjes erop. Luc was ook iets verder gegaan, maar was me niet tegengekomen. Gust heeft zich even met die kleine beziggehouden. Een uurtje later keerden we terug naar de parking. Het ging zeer vlot en we waren snel terug. Ik stapte rustig al pratend met de Oostenrijkse. Onderweg hebben we nog een klein slangetje gezien, wat Luc en Gust gemist hadden. Beneden aangekomen zocht de Oostenrijkse iemand die haar naar Stavanger kon brengen (wij hadden geen plaats meer in de auto). Na een paar minuten had ze al iemand gevonden. We namen afscheid.

Wij reden weer verder met de auto naar ons volgende traject, de Manafossen, waar we een tweedaagse zouden ondernemen. onderweg moesten we nog een overzet nemen. In de buurt aangekomen

zochten we een hut om te overnachten daar de vorige nacht niet zo aangenaam was. Na een tijd zoeken vonden we een appartement met slaapkamer (6 bedden), woonkamer, keuken en inkomhal. Douches konden we ook gebruiken plus nog een deel van het gebouw. Normaliter werd het alleen tijdens het zomerseizoen verhuurd, maar voor ons maakten de uitbaters een uitzondering. Voor slechts 250 NOK mochten we overnachten. We legden het appartement ineens ook vast voor 2de nacht daarop, wanneer we terug zouden komen van onze wandeling. Na een lekkere maaltijd hebben we ons lui in de zetel gelegd en onze laatste druppel drank achterover geslagen.

Maandag 26 september

Na een prachtige en vooral zonnige zondag, stonden we deze morgen met slecht weer op. Het regende lichtjes en het zag er niet naar uit dat het zou stoppen. We maakten onze rugzak en en deze keer namen we ook onze tent mee daar we niet wisten of de hut open zou zijn. Eerst reden we met de auto naar het begin van de wandelroute. We stapten uit de auto en het begon stilaan harder te regenen. De wandeling begon al met een zware klim en dat al schuivend. Iets later kwamen we aan de Manafossen. We trokken verder door de regen het dal door. Luc en ik liepen voorop en na een tijdje stopten we even zodat Gust weer bij zou komen. Na even wachtten was er nog geen Gust te bespeuren. Luk ging terug maar vond hem niet. Ik bleef wachten en dan hoorde ik Luc roepen. Het geluid kwam van voor mij in plaats van achter mij. Dan zag ik hem staan en begaf me op weg. Gust was ons voorbij gestoken langs een zijtak van de weg, wat wij niet hadden gezien. Dan trokken we verder door het breed dal. Stilaan werden onze voeten nat. De grond was zompig en doordrenkt. Regelmatig moesten we door een rivier, waar we niet altijd onze voeten droog konden houden. We hebben ook nog een stuk verkeerd gelopen, maar we vonden de weg terug daar we toch steeds het dal moesten volgen. Rond 13.00 uur zochten we een plaats om te eten. Het was even niet aan het regenen en we zetten ons op stenen aan de kant van de rivier. Zodra we zaten, begon het weer te regenen. We trokken verder en Luk vond een plaatsje onder een rots. We zaten er droog en we maakten een warm soepje klaar. Na een half uurtje moesten we wel verder, want we kregen het behoorlijk koud. De route was zeer knap maar wel ver. Het wandelen was ook niet altijd even gemakkelijk door het aanhoudend regenen. De route werd zeer glad, wat bij steile hellingen soms gevaarlijk werd. Uiteindelijk zagen we een hut in de verte staan. Hoopvol stapten we verder. We zagen het niet zitten deze nacht in een tent door te brengen. Aan de hut aangekomen kwamen we tot de vaststelling dat het een gesloten privéhut was. Gelukkig zag Luc in de verte nog een andere hut staan. We moesten wel een ferm stuk klimmen, maar dat hadden we er wel voor over. Tegen zonsondergang arriveerden we. We hadden weer eens geluk want deze hut staat voor iedere bergwandelaar ter beschikking. We maakten direct de houtkachel aan en hingen onze kleren te drogen. Vermoeid van deze zware dag kropen we rond 21.00 uur in ons bed, hopen dat de volgende dag beter weer zou zijn.

Dinsdag 27 september

We stonden weer rond 7.30 uur op en tot onze spijt was het weer er nog slechter op geworden. Er was niet alleen regen, maar daarbij kwam ook nog hagel, sneeuw en ijskoude stevige wind. We bereidden ons voor. Gust trok een cape over zijn rugzak en deed zijn regenjas aan. Luk maakte met behulp van zakken ook zijn rugzak waterdicht. Ik had mijn rugzak thuis waterdicht gespoten en hoefde niets extra te doen. Ik maakte wel van mijn kapotte cape een kap, daar mijn jas er geen heeft. Het was geen zicht, maar het hielp wel goed. De tocht was nog een pak zwaarder. De rivieren waren serieus gezwollen en zelfs de kleine zijriviertjes werden heuse rivieren. Een heel deel van het pad was ook omgetoverd tot rivier. Na een uurtje stappen waren we al doorweekt. Het was onmogelijk een rustpauze te nemen, want je koelde te snel af. We moesten ook de rivier door langs de kant van een steile rots. We zaten tot boven de knieën in het ijskoude water, daarbij

viel het water van bovenop de rots als een waterval op ons. Ik voelde het water over mijn rug lopen. Nu waren we van kop tot teen kletsnat. Zonder na te denken trokken we verder. Na zes uur zonder testoppen met wandelen, bereikten we de auto. We kleedden ons eerst om in de wc voor gehandicapten (we hadden daar veel plaats). Direct daarna reden we naar het appartement en aten terwijl een boterhammetje, dat we 's morgens al hadden gesmeerd.

Aan het appartement legden we alles te drogen, en probeerden we onszelf ook eens goed op te warmen. Die avond hebben niet veel aangevangen daar we gewoon moe waren. We kropen als gevolg vroeg in ons bed.

Woensdag 28 september

Onze reis zit er spijtig genoeg weer op. De volgende dagen worden besteed voor de terugtocht. Vandaag reden we naar Kristiansand, waar we een camping vonden. We huurden een hutje en hebben nog even de stad gaan verkennen. Daar kwamen we ook te weten dat het al 4 dagen winteruur was, wat wij natuurlijk vergeten waren. We ontdekten dat wanneer we geld in de parkeermeter staken. Na een tijdje zoeken vonden we eindelijk een café, een Engels café zelfs, waar we als afsluiter van de reis een paar pinten hebben gedronken. Een zatte noor kwam nog bij ons zitten en begon al zijn problemen te vertellen. We zijn dan maar er stilletjes tussenuit gemuisd. 's Avonds hebben Luc en Gust nog een robbertje gevochten. De uitslag van de strijd zal ik maar achterwege laten.

Donderdag 29 september

We stonden vroeg op zodat we de boot naar Denemarken niet konden missen. We hadden ondertussen ons horloge op het juiste uur gezet, anders zouden we een uur te vroeg aan de haven staan. We hebben aan de haven nog even de legerboten bewonderd en dan namen we definitief afscheid van Noorwegen. Op de boot hebben we weer op het dek onze boterhammen opgegeten. In de namiddag hebben we nog een heel stuk gereden tot in Duitsland. Tegen valavond zochten we een plaats waar we onze tent konden opzetten. Het was wel zeer opvallend dat de temperatuur hier een pak hoger was. Die avond hebben we nog even sightseeing gedaan in een nabijgelegen dorp. We kropen vroeg in ons bed en hebben goed geslapen.

Vrijdag 30 september

We waren al vroeg uit de veren en vervolgden na het ontbijt onze weg naar huis. In de namiddag waren we terug thuis. 's Avonds zijn we met ons drieën nog iets gaan eten in de "metro" om nog wat na te babbelen. Onze conclusie was dat de reis meer dan geslaagd was en dat maar voor weinig geld.